

NĚKOLIK SLOV O NOVINÁCH.

Před krátkým časem nakladatel český, Alois Tuček, zle rozkatal se na české časopisectví a velmi nešetrně se o něm vyslovil: Řekj asi toto:

Denní žurnalistika sesurovuje široké vrstvy obecnstva sensacemi dne, vraždami, popravami, neštěstími a skandály, zatím co pro největší události literární a umělecké není místa. Redakce jsou jen písčými končetinami žurnálů, ústřední gazglie jsou v administracích, které obchodují a lačnost obecnstva po rozčilujících sensacích.

Feuilletonista "Lidových Novin," vycházejících v Brně, odpověděl mu na to velmi vtipně v delším článku, který není bez zajímavosti.

Ty rozčilující sensace, píše onen feuilletonista. Takový pan Alois Tuček se dívá asi na obecnstvo jako na malé dítě, které se musí velmi opatrně vychovávat, kterému se musí zamlčovat, co by je mohlo zkazit a kterému se od rána do noci mají předkládat poučné a náležitě knížky. Svatozáclavská záložna zkrachovala a páter Drozd — ach, pardon, jen žádné skandály! Nerozčilujte obecnstvo špinavými sensacemi, když mu můžete napsat obšírnou stať o vyšší právé knize lyriky Antonína Klášterského. Lidé se vraždí z bídy, z lakoty, z vilnosti — fi! jak hanebné to sensace a jak hrozně působí na obecnstvo. Porota odsoudila zločince k smrti — jen, prosím, ani zmínku ani o zločinu ani o popravě, sie se probudí nejhorší instinkty lidu. V řecku vykopali právé palec nohy neznámé dosud sochy Herkulovy.

Nuže, oni pronásledování denní žurnalisté, cheete-li lokálkáři, dívají se na obecnstvo, na noviny a na svůj úkol jinak. Jejich materiálem je život tak, jak plyne den po dni proudem místy jasným, místy kalným, místy mělece a místy nedohledně hluboce. Politické převraty se dějí, války se svádějí, revoluce otrásají státy, lidé konají dobré skutky, pásoú zločiny, vraždí se, katastrofy se přiházejí, záložny se vykrádají, knihy se vydávají, někdy špatné a někdy dobré, nové objevy se činí — všechno ten nekonečný a nesmírně různotvárný příboj událostí velkých i malých je látkou již zpracovává denní tisk chvatně a nedokonalé ale rychle co nejrychleji, pro potřebu dne. Co přinesl dnes den, to přinesou zítra noviny. Bude-li to kulturní čin, bude zaznamenán, bude-li to vražda, bude zaznamenána také. Neboť obojí dal život a o obojí mají čtenáři právo žádat zprávy na denním tisku. Proto si kupují noviny, aby se dověděli, co je nového.

A vychovně a vzdělávací poslání novin? To je dnes již úkol druhohádný. Jsou v cizíně listy, které se omezují na zpravodajskou činnost bez jakékoliv tendence ať politické ať kulturní a jsou to dobré listy. Přivedly zpravodajskou techniku na vrchol, postavily do služeb rychlého a spolehlivého informování obecnstva rozsáhlý aparát lidí i strojů, ale podávají své zprávy, pokud možno, objektivně, nechávajíce úsudek o událostech, věcech i lidech svým čtenářům. Nechtějí být propagátory ani umravňovateli ani učitelé, chtějí jen splnit, co slíbili svým čtenářům — informovat je věs a dohře o nových událostech. Není tento typ novin daleko spíše typem budoucnosti než náš dnešní tisk, který chce být v první řadě hlasatelem, mravokárcem, učitelem?

Ovšem že záleží na měřítku důležitosti platném v té které redakci a na způsobu, jímž se události posuzují a vylicují. Po celém světě a také u nás je tisk, jehož oblíba i rozšíření mají kofeny v pustém rozšlapávání všech pro podstatu události lhostejných podrobností a jenž hová širokým massám stálým vzněcováním jejich obrazivosti puchem krve a cizích intimít. To je špatný tisk, o tom nemůže být sporu a steskům, které se pronášejí a pronášejí u nás proti tomuto typu novin, nelze upříti oprávnění. Ale u nás, jak to bývá i při jiných věcech, vyvinul se z těchto stesků názor, že tisk má události dne, pokud jsou rozčilujícího rázu, vůbec ignorovati a hlavní a jediný svůj účel má viděti v poslání vzdělávacím a výchovném. A tento názor je nesmyslný, naivní a také — nepaedagogický.

Zatajováním pravdy nevyhovávají se dobře ani děti, tím méně však široká veřejnost. Přivedli bychom to tak daleko, že by se musila škrtnouti z novin "soudní síň," jedna z nejčtenějších rubrik novinářských, která ukazuje život a poměry doby v ostřejším světle než spousta knih z oboru sociálních věd. Ale nemůže být "soudní síň" bez vylicení kriminálních případů a tím jsme zase u oněch vražd. Ale i samy tyto zločiny jako události dne mají svůj veliký význam sociální i kulturní, jsou z nejvýznamnějších příznaků doby a kultury a měly by být namnoze přetřásány nejen věcněji a hlouběji, ale lečdy i obšírněji. Životem se lidé učí nejlépe a nejúčinněji a společenská pathologie projevující se zločiny a všeho druhu společenským zlem je ve škole života předmětem nejpoučnějším.

Vidí-li soudní zpravodaj svůj úkol v tom, že udělá ze soudního líčení, ve kterém jde o lidské životy, frašku a že baví své publikum semčňováním ubožáků, které život přivedl do konfliktu s trestním zákonem, je to ovšem hnušné stejně jako když jiný zpravodaj zpřevrací všecko spodní prádlo v rodině postižené nějakou katastrofou. Ale takové věci patří na vrub jednotlivých lidí a jednotlivých listů, ne na vrub celého denišního tisku. Ale žádat na žurnalistice vyloučení sensačních událostí jen proto, že jsou sensační a rozčilující, znamená vychovávat pokrytečtí, dávat lidem klapky na oči a nepovědit jim, že je na světě bída, úzaspě mnoho bídy, neštěstí, zla, o kterém si průměrný člověk znající život jen ze zkušenosti vlastní nemůže udělat ani přibližnou představu. Není rozumnou chrániti lidi před rozčilením. Jen ať se rozčilují, je věru mnoho důvodů k tomu. Není také rozumnou chrániti lidi před drsným větrem života. Jen ať si navykou, opírat se mu a ať se s ním spřátelí!

Redakce pokrokových listů mají vesměs řadu čtenářů, kteří střeží bděle jejich pokrokovost a kulturnost. Jak se objeví v listě delší vylicení nějakého zločinu nebo neštěstí, přinese pošta do redakce stoh nářků na "špinavé sensace." Přinásejte poučné články! Jako by nebylo vylicení leckteré té vraždy poučnějším článkem než tak mnoho všelijakých těch všeobecných úvah o ničem!

Dr. F. J. Káral,
český lékař a ranhojč

Úřadovna v Karbach bloku, číslo po-
koje 303. — Tel. 1761.
Úřadní hodiny: Od 10 do 12 a od 3 do 5.
Obydlí sev. vých. roh 16. a Martha ul.
Úřadní hodiny: večer. Tel. Doug. 1875.
Omaha, Neb. 11

Vogelerův Kletten- Wurzel Oel

— ku —
podpoře vzrůstu vlasů

a k okrášení, udržení a
osvěžení vlasů

OD staletí jest tento vyzkoušený a spolehlivý přírodní lék znám co nejlépe. Mnohými lékaři vystavená doporučení o jeho dobrotě, síle a působnosti zbavují nás všeho dalšího vychvalování.

Kletten-Wurzel Oel dráždí kůži na hlavě k nové a zdravé činnosti, čistí ji od strupů a lupů, zabraňuje padání a předčasnému šedivění vlasů, léčí choroby, jež se zhuata na hlavě objevují a způsobuje krásný a nový vzrůst vlasů. Dodává též vlasům bujného, leskajícího se vzezření, jakého nebylo docleno ještě žádným jiným prostředkem tohoto druhu.

Cena 50c. láhev.
Ve všech lékárnách aneb přímo od
ST. JACOBS OEL LIMITED,
Baltimore, Md.

Odporučení "Žižkova Palcátu"

Všem ctěným krajanům, kteří si přejí zakoufiti nejlepší, nejhutnější a největší doutník, odporučujeme, aby se ptali u svých obchodníků po doutníku "Žižkův Palcát", vyráběném v Great Central Tobacco Works, Egin, Iowa. Zkušenosť prý někdy stojí hodně peněz, kdežto zkušený zakoufiti si doutník "Žižkův Palcát" nestojí více než pouhých 5c. Doutníky tyto jsou k dostání ve všech českých obchodech, obzvláště ale v hostincích, v Iowě, Nebrasce, Minnesotě a Jižní Dakotě. Zkuste je a budete více než spokojeni. V úctě vždy Vaši službovní

BURIANEK & STEPANEK, majetníci.

Malé počátky.

Každé vážné onemocnění mívá malé počátky. Téměř v každých devíti případech z desíti počátky ty mají svůj původ v poruše žaludku a ústrojí zažívacím. Choroba jedna přivádí brzy jiné.

POZBYVÁTE ŽIVOTNÍ ENERGIÍ? JEST JAZYK VÁŠ BÍLE POFAŽEN? MÁTE ČASTÉ BOLENÍ HLAVY? DOSTÁVÁTE ČASEM ZÁVRAŤ? JEST PROCES TRÁVENÍ ZDLOUHAVÝ? TRPÍTE VLEKLOU ZÁCPOU?

Při prvních známkách těchto příznaků počnete neodkladně užívatí proti nim namířený

SEVERŮV Životní Balsám.

Účinky léku toho na organismus jsou podivuhodné. Kdo jej užívá, nabyli zase nových, svěžích sil životních a bývalé jarosti.
Cena 75c.

"Obdržela jsem Váš Životní balsám a velmi jsem tomu ráda. Trpěla jsem žaludečními obtížemi a ačkoliv jsem jej užívala pouze dva týdny, jsem nyní zdráva. S severův Životní balsám nebude scházeti v mém domě."
Pí. Thomas Ligman, Aniwa, Wis.

"S radostí Vám oznamuji, že Váš Životní balsám výtečně účinkuje, tak že jej každému v tomto okolí vřele doporučuji. Kdykoliv pocítuji vnitřní bolesti, vezmu nějakou dávku Vašeho Životního balsámu a hned jest lépe. Děkuji Vám za Váš výtečný lék a ochotnou obsluhu."
Mart. Ramuta, Coalgate, Colo.

Jakmile čistota krve se jakýmkoli způsobem poruší, oslabuje a přerušuje se činnost veškerých orgánů v těle lidském a povstávají různé, většinou nebezpečné nemoci, jako spála, otoky žláz, boule, krlice, lišej, opar, ráže, nemoci kožní a vyrážky atd.

SEVERŮV Krvečistitel

veškeré podobné nepravdělnosti přemáhá. Krev vyčistí a tím příčinu odstraní. Současně krev obnovuje a posiluje. Cena \$1.00.

Na prodej ve všech lékárnách. Lékařská porada zdarma.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA